

ונטייפיה אהלת קלחי דכרנא. יטיפנו על שלשה קלחי כרוב ככלי: ונכשתי בגווא דמרמהין. יגיס את הקדירה ציקסס של עץ ששמו מרמיהן: נפקא דלנא חירוא. לואה של כלב לנן: ונגזל כנטפא. כרי: ונמה דאפשר. לו כרפואה אחרת או להמאפק בחוליו: ניפקא לא ניכול. לא יחל לואה הכלבים:

וניטייפיה אתלת קלחי כרובא וניבחהיה בגווא דמרמהין וכי בשיל גוואא⁶ במרמהין בשיל ליה כוליה ואי לא ליתי נפקי דכלבא חירוא וניבול בגמפא וכמה דאפשר נפקא לא ניכול דמפריק לגורא ליתי גורא דלילתא וניבכיה ונשדי מוא עלויה ונשתי ואי לא ליתי ממוא דאישתי מינייהו כלבא בליליא וניודדה לגילויא לגילויא⁷ אנפקא דחמרא חייא למורסא אנפקא דחמרא באהלא⁸ תולאנא לפירחא דליבא ליתי תלת ברושייתא דשערי ונשמרינהו בכמכא דלא עבר עלויה ארבעין יומין וניכול ונשתי אבתרייהו חמרא מרקא א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא וכל שכן דפרח ליביה אמר ליה אנא ליוקרא דליבא אמרי לפירחא דליבא ליתי תלת ברושייתא דחיי ונישמרינהו בדובשא וניכול ונישתי אבתרייהו חמרא חייא לצרחה דליבא⁹ ליתי תלת¹⁰ בייעי בנייא וביעתא דכמונא וביעתא דשומשימו וליכול לכאב מעי ליתי תלת מאה פלפלי אריכתא וכל יומי נשתי מאה מינייהו בחמרא רבין דמן נרש עבר לה לברתיה דרב אשי מאה וחמשין מהני דידן ואתמאי לכירצא אנפקא דחמרא באטרפא דעראה לכירצא חירוא ליתי ביזרא גלגילא וניציייה בשיסתג וניתיייה במיאי¹¹ ונשתי ונודדה מבינתא דאי לא מנבא לה למעיניה למיסר סיסין רטיבא במיאי למשרא¹² יבישתא במיאי וסימנך איצא רטיבא דסכר נהרא למחלא ליתי שב ביני דמיא וניבכשינהו בטולא וכל יומא נישתי תרתי ותלתא בחמרא ואי לא ליתי מחלא דציפרתא דלא איפתח ונמחיא בתגורא ונוקי להדיה ונימא כי היכי דיביש האי מחלא נייבש מחליא דפלוני בר פלוניא ואי לא נישחיייה ביני אורכי דביתא חדתא ונימא הכי ואי לא¹³ ליבקי שכבא דשכיב בשבתא ונישקליה לדיה ונתבהא אטחליה ונימא כי היכי דיביש האי ידא נייבש מחליא דפלוני בר פלוניא ואי לא ניתי בינתא וניטווייה בי נפחא וניכליה במיאי דבי נפחא ונישתי ממיא דבי נפחא היא עיזא דהות שתיא מיא דבי נפחא אישתחייט ולא

זינשא. דג: ונטויה כנורא דזי נפחא. יללנו בגחלים שלפני הנפח: מיא דזי נפחא. אומס שמכנה כהן את הגחלים: ליפסא חבית של יין לשתייתו כלומר ישמה יין טוב ממד הרבה: לא אסי קמי דמר. לשאל רפואה שהיין רפואה לו: לרשחא. מחמויות: אקויא.

עשב ששמו קקוליי: אילנא. אלוהייין: אספרכא. כסף חי: מרסכא. קוגילין והוא מפסולת הכסף מקום שחופרין כסף מן הקרקע ויוקיים אותו ומעלה ריחמא והוא מרמכא: חומרא דפילון. צוטוין שנגשים תולת צלואיהן של זהב או של כסף ונמן צו שמן ששעור צו מין זושס ששמו פילון ודומה לעלל גפנים כמתנא בת"כ¹⁴ שלא יערב קימס¹⁵ צמר מי גלגולקא בשמן עלי גפנים בפילון: ושייפא דחיימחא. לואה יויס ולשון מורי לואה טרנגולין: וניקיעט כל אלו: כשחקי דכסא. שטיס קריס צקייטא: וזדעמר גופנא. שהן חמים כסמוס ושיס כסמוס מקום: לשגוונא. חולי הירכס והקלזוס שקורין הנקיא: פסיא דמוניי. כלי מלא ליר דגיס קטניס: ונגנדיס שסין זמני אהא מטחא. יגלגלו שטיס פעמיס על ירך זה למעלה צקלזוס שקורין הנקיא: ללמרא. אכן הגדילה בגיד ועולת השמן: ניטופיטא. טיפות: משחא דופרא. פסולת של זפת והוא עיטון: חיליא דרסי. סמיטת כסיין: חמרא נקידא. יין נקי: אונא דויקא. און של נוד: חוטא דהוריטא דשדסי דומה כס דומה חוט של זהרית שטואמו אשה חשודה כמ חשודה: אסינסא יבישתא. על סנה יבש: ועיין בחומרא דנפקא מינייה. יהא זהיר כאכן היואלת ממנו לשומרה: דמעלי לגולסו למרי. חולי שקורין פיוורי: גריני. סאין. סופלי גרעיני ממריס: אטרף אדרא. עלין של עץ ששמו אדרי: משיילי עריבות: ופי שסי. דקיימא לן הרוחן כחמן שותה מהס והס רפואה לו כמסכת שבת (דף טז.א): ממיא דאדרא. ליסמי אכל ממילא דסופלי לא ליסמי: דמעקרי. עושין אותו עקר מלהוליד: צוני מלא יד: משז משארי. משזעת ערונות: כעפרייהו. עפר העולה כשרשיס: ענבי

6) בבתי דפריה, דמרמהין. ובציל רש"י, 7) צ"ל נח: כ"מ פו., 8) נני העוקן עקר אהל א' תולענא, 9) ס"א ליכול תלת ביבי כיעינא בנייא וביעתא וכו', 10) פי כשעור יבש, 11) בבתי דפריה: מרואת עד צפרא, 12) בבתי דפריה: נוסף, 13) פי עין חפוש. עוקן עקר צק נן, 14) פי מלש ומלש, 15) ס"א ולישתי, 16) בבתי דפריה: פי בעוקן ערך צמר ד גורא, ופי שם דצמרא ברא (דלעיל) היינו קדחת ששורף אותו מבחון וצמרא גורא הוא קדחת ששורף אותו מבפנים, 17) משון טרימיה והואל, 18) רש"י, 19) ויקרא פרק כב דל, 20) פי ציל במור. רש"י, 21) פי קדחת.

- לעוי רש"י
- אשפוטא
- אישפוטא
- באב נקב.
- קלוג.
- פשימרי.
- טרנפריי.
- לשוח.
- מינטא.
- לורייה.
- בייש.
- אורוגיא.
- פוליאול.
- מנה צמח.
- שנשיאיש.
- קקוליי.
- אלוי.
- קוגילין.
- שנצרת מוקיק סקף.
- ביטורין.
- הקיא.
- פיוורי.
- קדחת.

- מוקף רש"י
- אנפקא.
- רביעית.
- בחומרתא.
- בלמה ממחמ חולי.

אישתכח לה מחלא ואי לא ליפתח חביתא דחמרא לשמיה א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי אי את ליה חביתא דחמרא לא אתי לקמיה דמר אלא מרגל בפת שחרית דמעליא לכולי גופיה לרשחא ליתי אקיקא ואילווא ואספירכא ומרתכא וחומרתא דפילון ושיאפא דחמימתא ונינקט בשחקי דכיתנא בקייטא ודעמר גופנא בסיתוא ואי לא לישתי שיכרא מרקא לשיגורנא ליתי פתיא דמוניי וניגנדייה שיתין זימני אהא מטחתיא ושיתין זימני אהא מטחתיא לצמורתא ניתי תלת ניטופייתא מישחא דכופרא ותלת ניטופייתא איצרא דכרתי ותלת ניטופייתא דחמרא נקידא ולישדי ליה לאיש באמה ולאשה באותו מקום ואי לא ליתי אונא דויקא ולתלי ליה לאיש באמה ולאשה בדדין ואי לא ליתי חוטא דהורייתא דשדתייה דומה בת דומה ולתלי ליה לאיש באמה ולאשה בדדין ואי לא ליתי כינה¹⁶ דזכר ונקבה¹⁷ ולתלי ליה לאיש באמה ולאשה באותו מקום וכי משתין נשתין אסינסא יבישתא כצינורא דדשא ונעיין בחומרתא דנפק' מיניה דמעליא לכולהו צימרא לצימרא ברא ליתי תלתא גריבי סופלי ותלתא גריבי אטרף אדרא ונישלוקינהו כל חד לחודיה ולתיב בינייהו ולתבינהו בתרתי משיכלי וניתי פתורא ונח עלויה וניקום מעילוי האי ולותיב עילוי האי ומעילוי האי ולותיב עילוי האי עד דניסק ביה הבלא ולסחי¹⁸ מינייהו וכי שתי ממיא דאדרא לישתי ממיא דסופלי לא לישתי משום דמוקקרי לצימרא גוואא¹⁹ ליתי שבעה בוני דסילקא משב משארי ונישלוקינהו בעפרייהו וניכול ונישתי אטרף אדרא בשיכרא או ענבי

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

ע.ו

עין משפט
גר מצוה

א [מי] פ"ד מהל' דעות
הלכה ג':
ב [מי] [ס']:
ד ג מ"י פ"ד מהלכות
דעות הלכה טו:
ה ד מ"י שם הלכה א'
והלכה טו:
ו ה ד מ"י שם הלכה י'
טו"ש"ע א"ח ס"י רמ
ספ"ק טו:
ז ח מ"י שם הלכה ג':
ח ט מ"י שם הלכה ז':
ט י מ"י שם הלכה י'
טו"ש"ע א"ח ס"י רמ
ספ"ק טו:
י ב מ"י שם הלכה יח:

רב שימי בר אשי עבד ליה להווא עובד כוכבים בוי. הקשה ה"ר אלמנן אמאי לא אסור לרפאות העובד כוכבים כאלמנין (י) צפ' אין מעמידן (ע"ו דף טו.) גבי מילדת ומניקה אפילו בשכר לפי שמגדלו לעזרת כוכבים ואורי"י דשמה כדי להתמכס ברפואה שרי כדי שידע לרפאות ישראל ע"י ק"א א"י העובד כוכבים היה יודע שהיה בקי ברפואה זלמ ושרי משום איבה או שמא לא שייך כאלו מגדל בן לעזרת כוכבים כמו במילדת ומניקה (י) : דרך ועון. דאגת העון א"י עונש העון: **חמשה** קרובין דמיתה אבל ועמד בוי. משמע אפילו עושה אחד מהן נלכד מללא קאמרינן עלה דבעינן סמכין: דקמתי

ענבי תאלא במים לחזייתא ליתי שב חימי ארונייתא וניקלינהו אמרא חדתא ונפיק משהא מינייהו ונישוף רב שימי בר אשי עבד ליה להווא עובד כוכבים לדבר אחר ואיתסי אמר שמואל האי מאן דמחו ליה באלונכי דפרסאי מיחייא לא חי אדהכי והכי ניספו ליה בשרא שמינא אגומרי וחמרא חייא אפשר דחיי פורתא ומפקיד לביתה (י) אמר רב אידי בר אבין האי מאן דבלע זיבורא מיחייא לא חי אדהכי והכי נשקיה רביעיתא דחלא (י) שמוזג אפשר דחיי פורתא ומפקיד לביתה א"ר יהושע בן לוי אכל בשר שורי בלפת ולן בלבנה בלילי י"ד או ט"ו בתקופת תמוז אחותו אחילו תנא והממלא כריסו מכל דבר אחותו אחילו אמר רב פפא אפי' מתמרי פשיטא סד"א הואיל (י) ואמר מר תמרי משבען ומשחנן ומששלשן ומאשרן ולא מפנקן אימא לא קמ"ל מאי אחילו א"ר אלעזר אש של עצמות מאי אש של עצמות אמר אביי אש גרמי מאי אסותיה אמר אביי אמרה ליה אם כולחו שקייני תלאת ושבעא ותרסר רובי עד דמתסי כולחו שקייני אליבא ריקנא והאי בתר דאכל ושתי ועייל לבית הכסא ונפיק ומשי ידיה ומייתר ליה בונא דשתיתא דמלפחי ובונא דחמרא עתיקא וניגבלינהו בהדי הדדי וניכול וניכרוך בסדיניה וניגניה וליכא דנוקמיה עד דקאי מנפשיה וכי קאי לישקליה לסדיניה מיניה ואי לא הדר עילויה אמר ליה אליהו לר' נתן אכול שליש ושתי שליש (י) והנה שליש לכשתכעוס תעמוד על מילואך תני ר' חייא הרוצה שלא יבא לידי חולי מעיים יהא רגיל במיבול קיין וחורף יסעודתך שהנאתך ממנה משוך ירך הימנה ואל תשהה עצמך בשעה שאתה צריך לנקבך אמר מר עוקבא האי מאן דשתי מיליא חיורא אחותו ויתק אמר רב חסדא שיתין מיני חמרא הו מעליא דכולהו סומקא ריחנתא גריעא דכולהו מיליא חיורא אמר רב יהודה האי מאן דיתב בצפרני ניסן גבי גורא ושייף משחא ונפיק ויתב בשמשא אחותו ויתק תנו רבנן (י) הקיז דם ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין הקיזו שניהם ושימשו הוויין להן בנים בעלי ראתן אמר רב פפא לא אמרן אלא דלא טעים מידי אבל טעים מידי לית לן בה אמר רבה בר רב הונא יבא מן הדרין ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין תנו רבנן (י) הבא מבית הכסא אל ישמש מטתו עד שישחה שיעורו הצי מיל מפני ששד בית הכסא מלוח עמו ואם שימש הוויין לו בנים נכפים תנו רבנן (י) המשמש מטתו מעומד אוחותו עוית מיושב אוחותו (י) דלריא היא מלמעלה והוא מלמטה אוחותו דלריא מאי דלריא אמר רבי יהושע בן לוי סם דלריא דרדרא מאי דרדרא אמר אביי מוריקא דחוחי רב פפא אלים ובלע ליה רב פפי אלים ושדי ליה אמר אביי מי שאינו בקי בדרך ארץ ליתי ג' קפזי קורטמי (י) דחוחי ונידוקינהו ונישליקינהו בחמרא ונישתי (י) אמר רבי יוחנן הן הן החזירוני לנערותי: שלשה דברים מכחישים כחו של אדם ואלו הן פחד דרך ועון פחד דכתיב ילבי סחרחר עובני כחי דרך דכתיב ענה בדרך כחי עון דכתיב כשל בעוני כחי: שלשה דברים (י) מתזיזן גופו של אדם ואלו הן אכל מעומד ושתה מעומד ושימש מטתו מעומד (י) חמשה קרובין למיתה יותר מן החיים ואלו הן אכל ועמד שתה ועמד הקיז דם ועמד ישן ועמד שימש מטתו ועמד: ששה העושה אותן מיד מת ואלו הן הבא (י) בדרך ונתייע (י) הקיז דם ונכנס לבית המרחץ ושתה ונשתכר וישן על גבי קרקע ושימש מטתו אמר רבי יוחנן והוא שעששן כסידרן אמר אביי כסידרן מת שלא כסידרן חליש איני והא מעורת עבדה ליה לעבדה תלת מינייהו ומית ההוא כחוש הוה: (י) שמונה רובן קשה ומיעוטן יפה ואלו הן דרך ודרך ארץ עושר ומלאכה יין ושינה חמין (י) והקזת דם שמונה ממעטים את הזרע ואלו הן המלח והרעב והנתק בכייה ושינה על גבי קרקע וגדגדניות וכשות שלא בזמנה וקזת דם למטה כפלים תנא כשם שקשה למטה כפלים כך יפה למעלה כפלים אמר רב פפא למטה

לעזר רש"י

פשוטי"ה מדר.
קרב"א. עויות. התחבנות
שירי.
קרו"ג. כרכום.
שבי"ל [שבי"ל].
משוכה. גדר שחום.
תיש"א [אינש"א].
דאגה.
איילנדרא [אלוינדרא].
כוסבר.

מוסף תוספות

א. וכן משמע מפני שלא היה בקי ברפואות עשה כן. מוס' ע"ו ט: ד"ה לאפוקי. ב. [ד]התם שייך טפי מגדל בן לעז"ו. מוס' הא"ש וע"ש שמתא מרשי' נמש' ע"ו ט: דף ט' דלשכר שרי.

גליון הש"ס

גמ' אבוי שליש ושתה שליש וכו'. ע"י מה דף ט' ע"ב מדי' אסתמו:

מוסף רש"י

זיבורא. לרעה (ע"ו)
(ב.) דחלא שמוג.
חמין חוק אגרי'א בע"ז (שם) ומשחנן. מממנות. ומששלשן. שולבו ומאשרן. מחזיקת כח כמו (שם) א' אשוי חמין, ולא כפוקן. אינ מניח אסתמא על הלך, וטל לשכח (בתחב"ט).
אש גרמי. מולי'ר בע"ז (ברכות לב.) ויתקין. חלש (בתחב"ט) ע"ד דה בעלי ראתן. שרן י' לו צמחו (שם) חלשין יומר מדי שיש להם שרן כמחם (ד"ה). הן הן החזירוני לנערותי. הכפואות האמורות למי שאיני כרי'א בתשמיש, לאחר שנקמ' החזירוני אותן רפואות לנערותי לתשמיש (שבת ק"א). אבל ועמד. מהר לטמא פתאום אחר שאלע עובני (שם כ"ט).

ענבי סאלא. ענבי גפן המודלת גדקל: לחזייתא. ילפת: חיטי ארונייתא. חטיף גסיס: אמרא חדתא. על צדו של פשוטי"ר חדש: ונישוף. ימשח: לדבר אחר. לרעה: חלונכי פרסאי. (י) צנוליות של פרסיים שנתרפין אותן בני סם המוות: דמפקדי אנוסי'ס. כוואה על נכסיו: חלא (י) שמוג. חומך חוק: מכל דבר. שהו' טוב לו ומתוך לחיכו ואוכל ממנו כל תאוותו מציאו ליה חולי שמו חלילו: הואיל ואמר מר. שהתמרים יפין לגוף כל כך: משחנן. מממנות: משלשן. משלשלות: מאשרן. נומות כח: ולא מפנקן. אינן מתענגות את הל' להיות איסטיניס ואע"פ שהן מתקוות: כל שקייני. כל ששקין שאלדס שמה לרפואה י' להן מנין ימים לשתותם י' מהן ג' י' מהן ג' י' מהן ג' י' צ' בונא דשמיטא דלפתוי. מלא אגרוף מן שמתא טעם מאלל העשוי מקמח עדשים ומלח: וניכרוך גופיה כסדיני'ס. כדי שיתחמם גופו ויזיע: וליכא דנוקמיה. ולא יהיה אדם שקי'לנו לפי שהזיעה יפה לו: אכול שליש שליש מעין שליש ושתי שליש והנה שליש בטען ריקס: ולכשתכעוס. וימלא בטען כעס תעמוד על מילואך אלס חס ממלא מעין חלילה ושמה לכשתכעוס תצקע: צינול. לצבול (י) בחומין או פת ציין: שהנאסך. שערבה לך: משוך ירך הימנה. שלא תמלא את כריסך: טיליא. יין רע: ויסק. חלשות: ריחנא. יש לך ריח טוב מאל: כלפריני לנכריס: הויין לו. חס מתעברה צלותו ששמיש: בעלי ראתן. חלשים הרבה מממת שיש להן שרן צמוח כאלמנין כבתכות (דף ט' ע"ב): דלא טעים מידי. צין הקו' לתשמיש: נכפיים. נופלן מאותו חולי: עוים. קרנפי"א: סם דלרי'א. סם רפואתה של דלרי'א דלדרא שמה: קורטמי י' דחוחי. קרו"ג הגדל בקרקע מוזבל צוזל האלן: מוריקא דחוחי. קרו"ג הגדל בצד של הזומי שקורין צינול: אלים. לועם ציניני: צדך ארץ. שאין לו כח לשמש: קפיו'א. כלי מחזיק ג' רביעות: ונידוקינסו. יכתס הדק: לנערותי. בתשמיש: פחד. דאגה שדואג על דבר העתיד כגון טירוד מוונות או פחד איבי וקורין סינטי"א: סחרחר. מוקף דאגה: אכל ועמד. מיד קודם ששהה מעט: העושה אופן. כולן כחמת: מעורת. סם אשה: ומיעוטן יפה. כשיש לאדם מעט מהם יפה לגופו לרפואה וטוב שיהא לו קצת משלל יפה לו כלום: אלס רובן קשה. כשיש לו הרבה: דרך. להלך צדכיים: ודרך ארץ. תשמיש: עושר. מיעוטו יפה ורובו קשה שמצטלו מת"ס ומגביה לצבו: חמין. לחוץ ולשתות: נסק. לרעה: גדגדניות. ג' איילנדרא"א: שלא צמחה. לקמיה מפרס: והקזת דם למטה. היא ממעטת כפלים כפלים

גליון הש"ס
גמ' אבוי שליש ושתה שליש וכו'. ע"י מה דף ט' ע"ב מדי' אסתמו:
מוסף רש"י
זיבורא. לרעה (ע"ו)
(ב.) דחלא שמוג.
חמין חוק אגרי'א בע"ז (שם) ומשחנן. מממנות. ומששלשן. שולבו ומאשרן. מחזיקת כח כמו (שם) א' אשוי חמין, ולא כפוקן. אינ מניח אסתמא על הלך, וטל לשכח (בתחב"ט).
אש גרמי. מולי'ר בע"ז (ברכות לב.) ויתקין. חלש (בתחב"ט) ע"ד דה בעלי ראתן. שרן י' לו צמחו (שם) חלשין יומר מדי שיש להם שרן כמחם (ד"ה). הן הן החזירוני לנערותי. הכפואות האמורות למי שאיני כרי'א בתשמיש, לאחר שנקמ' החזירוני אותן רפואות לנערותי לתשמיש (שבת ק"א). אבל ועמד. מהר לטמא פתאום אחר שאלע עובני (שם כ"ט).

